

PAPUR/ENCLOSURE
A

PWYLLGOR SAFONAU

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Rhagfyr 2013

PRESENNOL: Aelodau Annibynnol

Mr. Michael Wilson (Cadeirydd)
Mr. Islwyn Jones (Is-gadeirydd)

Mrs. Denise Harris Edwards
Leslie Lord
Dilys Shaw

Yn cynrychioli'r Cynghorau Tref a Chymuned

Y Cynghorydd William Raymond Evans
John Roberts

Yn cynrychioli'r Cyngor Sir

Y Cynghorydd Trefor Lloyd Hughes
Y Cynghorydd Dafydd Rhys Thomas

WRTH LAW:

Pennaeth Busnes y Cyngor/Swyddog Monitro,
Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democrataidd (JHJ) (ar gyfer Eitem 5),
Cyfreithwraig – Llywodraethu Corfforaethol (AP),
Rheolydd y We a Gwybodaeth Gorfforaethol (PA) (ar gyfer Eitem 4),
Swyddog Gofal Cwsmer (BJ) (ar gyfer Eitemau 6, 7, 8 & 9),
Uwch Swyddog Datblygu AD (MW) (ar gyfer Eitem 10),
Swyddog Pwyllgor (MEH).

HEFYD YN

Neb

BRESENNOL:

YMDDIHEURIADAU:

Dim

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni chafwyd yr un datganiad o ddiddordeb.

2 COFNODION Y CYFARFOD

Cadarnhawyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Medi, 2013, ar yr amod bod y geiriau 'Change 2' yn cael eu newid i 'Newid 2' yn y fersiwn Gymraeg o eitem 8 y cofnodion.

YN CODI

8 – Rheolau Gweithdrefn Cynllunio

Dywedodd Pennaeth Busnes y Cyngor/Swyddog Monitro fod y newidiadau i'r Rheolau Gweithdrefn Cynllunio a gefnogwyd gan y Pwyllgor Safonau wedi cael eu cymeradwyo gan y Cyngor Sir ar 5 Rhagfyr, 2013.

14 – Canlyniad Ymchwiliad gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus i gŵyn yn erbyn Cynghorydd Cymuned

Awgrymodd yr Is-gadeirydd y dylai Aelodau eraill o'r Pwyllgor Safonau gymryd rhan mewn achosion tebyg yn y dyfodol.

3 PROSIECT RHEOLI Cwynion – ADOLYGIAD ARCHWILIO

Cyflwynwyd – Taflen Cynllunio Tasgau Archwilio mewn perthynas â'r modd y mae'r Cyngor yn cydymffurfio gyda'i Bolisi Pryderon a Chwynion Corfforaethol ac a ydyw o ganlyniad yn delio'n effeithiol gyda phryderon a chwynion ei gwsmeriaid.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Gwahodd y Rheolwr Archwilio i fynychu cyfarfod nesaf y Pwyllgor Safonau.

4 DATGANIADAU O DDIDDORDEB MEWN CYFARFODYDD A'R GOFRESTR RHODDION A LLETYGARWCH

Cyflwynwyd – adroddiad gan Reolydd y We a Gwybodaeth Gorfforaethol ar y cynnydd a wnaed o ran galluogi Aelodau Etholedig i gwblhau'r cofrestrau statudol uchod ar-lein.

Dygwyd sylw at y ffaith fod Aelodau Etholedig yn parhau i gofrestru rhoddion a lletygarwch ar gofrestr bapur yn hytrach nag ar y fersiwn ohoni sydd ar gael ar-lein.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU :

- (1) Bod llythyr yn cael ei anfon ar ran y Pwyllgor Safonau'n atgoffa'r Aelodau Etholedig y dylent gofrestru eu rhoddion a'u lletygarwch ar-lein.**
- (2) Atgoffa'r Aelodau na fydd modd iddynt, yn y man, gofrestru eu rhoddion a lletygarwch ar bapur.**
- (3) Bod Rheolydd y We a Gwybodaeth Gorfforaethol yn cyflwyno diweddariad i'r cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Safonau.**

5 GWEDDARLLEDU/MYNYCHU O BELL A CHEFNOGAETH TGCH AR GYFER CYNGHORAU TREF A CHYMUNED

Cyflwynwyd – diweddariad gan Bennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democrataidd ar yr uchod.

Nodwyd bod y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd wedi argymhell y dylid symud ymlaen i weddarlleddu cyfarfodydd am gyfnod arbrofol o 12 mis er mwyn defnyddio'r arian a gafwyd gan Lywodraeth Cymru. Byddai'r Cyngor llawn, y Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Cynllunio a Gorchmynion yn rhan o'r cynllun peilot hwn.

Codwyd cwestiynau ynghylch ymarferoldeb mynychu cyfarfodydd o'r Cyngor o bell. Mewn ymateb, dywedodd y Swyddog bod angen gwneud gwaith pellach i ymchwilio i'r opsiynau ar gyfer mynychu o bell a'i fod yn gobeithio adrodd yn ôl i'r Pwyllgor Safonau wedyn.

Mynegodd Aelodau'r Pwyllgor Safonau bryderon ynghylch yr anogaeth a roddir i rai o'r Cynghorau Tref/Cymuned i ddefnyddio'r arian i'w cynorthwyo i sefydlu gwefannau. Dywedodd y Swyddog y cysylltwyd gydag Un Llais Cymru yn gofyn i'r corff hwnnw gynorthwyo Cynghorau Tref a Chymuned i symud ymlaen gyda'r arian sydd ar gael.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU : Bod Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democrataidd yn cyflwyno diweddariad i gyfarfod o'r Pwyllgor Safonau yn y dyfodol.

6 Cwynion ynghylch ymddygiad i ombwdsmon gwasanaethau cyhoeddus Cymru

6A Cyflwynwyd er gwybodaeth – adroddiad gan y Swyddog Gofal Cwsmer ar ffurf matrices wedi'i ddiweddarau mewn perthynas â chwynion ynghylch Cyngorwyr Sir.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad er gwybodaeth.

GWEITHREDU : Diweddariad gan y Swyddog Gofal Cwsmer ar unrhyw ddatblygiadau i'r cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Safonau.

6B Cyflwynwyd er gwybodaeth – adroddiad gan y Swyddog Gofal Cwsmer ar ffurf matrices wedi'i ddiweddarau mewn perthynas â chwynion ynghylch Cyngorwyr Cyngorau Tref a Chymuned.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad er gwybodaeth.

GWEITHREDU : Diweddariad gan y Swyddog Gofal Cwsmer ar unrhyw ddatblygiadau i'r cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Safonau.

7 Penderfyniadau Panel Dyfarnu

Cyflwynwyd er gwybodaeth - adroddiad gan y Swyddog Gofal Cwsmer a Phapur gan y Gyfreithwraig (Llywodraethu Corfforaethol) yn cynnwys crynodeb o benderfyniadau a wnaed gan y Panel Dyfarnu rhwng 1 Ebrill, 2011 ac 1 Tachwedd, 2013.

Cyflwynodd y Gyfreithwraig (Llywodraethu Corfforaethol) adroddiad cefndir ar ganlyniadau'r achosion a ddygwyd gerbron y Panel Dyfarnu. Ym marn Aelodau'r Pwyllgor, mae Angen Canllawiau Cyffredinol ynghylch Dedfrydau/Cosbau wrth ddelio gyda chwynion.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU :

- Gofyn i'r Fforwm Pwyllgorau Safonau ychwanegu at ei raglen:-

(1) Yr ymarferoldeb o gysylltu gydag Ombwdsmon Gwasanaethau Cymru yn gofyn am gael canllawiau wedi eu teilwrio'n arbennig ar gyfer y Pwyllgor Safonau (yn seiliedig at ganllawiau Panel Dyfarnu Cymru) er mwyn penderfynu ar y cosbau - byddai hynny o fudd iddynt pan yn trafod cwynion; ac

(2) Ymarferoldeb gofyn i'r Ombwdsmon ychwanegu at ei wefan, benderfyniadau a wnaed gan Bwyllgorau Safonau ac y cafwyd gwybod amdanynt.

- Diweddariad ar unrhyw ddatblygiadau pellach gan y Gyfreithwraig (Llywodraethu Corfforaethol) yn y cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Safonau.

8 Cofrestru diddordebau ymlaen llaw – diweddariadau gan gyngorwyr sir

Cyflwynwyd – er gwybodaeth, ddiweddariad gan y Swyddog Gofal Cwsmer ynghylch cofrestru diddordebau ymlaen llaw.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Dim

9 Cyngorau Tref a Chymuned – diweddariad ar y côd ymddygiad ac ymrwymadau

Cyflwynwyd er gwybodaeth – ddiweddariad gan y Swyddog Gofal Cwsmer ynglŷn â'r uchod.

Nodwyd bod yr holl Gyngorau Tref/Cymuned bellach wedi ymateb ac wedi darparu copïau o'u Codau Ymddygiad ac Ymrwymadau.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Dim

10 HYFFORDDIANT AR GYFER AELODAU CYNGHORAU TREF A CHYMUNED – HYFFORDDIANT AR Y CÔD YMDDYGIAD

10A Cyflwynwyd – adroddiad gan yr Uwch Swyddog Datblygu AD ar y sefyllfa gyfredol o ran hyfforddiant aelodau gan gynnwys cynnydd a wnaed o ran y Cynllun Blynyddol ar gyfer Datblygu Aelodau.

Dywedodd y Swyddog y trefnwyd cyfanswm o 34 o sesiynau ffurfiol rhwng mis Mai a mis Tachwedd ar gyfer Aelodau Etholedig ers eu hethol ac roedd manylion am y rhain wedi'u cynnwys yn Atodiad 1 a oedd ynghlwm wrth yr adroddiad. Caiff manylion am yr holl hyfforddiant a gynigiwyd/a fynychwyd eu cofnodi ar ffeiliau personol unigol yr Aelodau Etholedig. Fel rhan o'r ymrwymiad i gefnogi Aelodau Etholedig, mae hyfforddiant ar Adolygiadau Datblygiad Personol wedi cael ei gyflwyno a chafwyd hyfforddiant i gefnogi hyn ym mis Hydref gyda'r nod o gwblhau'r adolygiadau'n fuan ym mis Ionawr 2014.

Yn ogystal, rhoes y Swyddog adroddiad ar gais drafft a gyflwynwyd yn ddiweddar ar gyfer Siarter Cymru ar gyfer Cefnogi a Datblygu Aelodau. Cafodd y cais ymateb boddhaol gan CLILC er bod angen mwy o wybodaeth. Rhoddir sylw i'r materion hyn a bydd cais pellach yn cael ei anfon at CLILC yn y man.

Awgrymwyd y dylai Aelodau'r Pwyllgor Safonau, fel rhan o'u swyddogaeth o ddadansoddi Datganiadau Diddordeb yr Aelodau, fonitro, ar yr un pryd, lefel presenoldeb Aelodau Etholedig mewn sesiynau hyfforddiant.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Bydd Aelodau Annibynnol y Pwyllgor Safonau'n dadansoddi lefelau presenoldeb Aelodau mewn Sesiynau Hyfforddiant fel rhan o'u swyddogaeth o ran dadansoddi Datganiadau o Ddiddordeb.

10B Cyflwynwyd – adroddiad gan yr Uwch Swyddog Datblygu ar yr hyfforddiant a gynigiwyd i Gyngorau Tref a Chymuned a'r atborth a gafwyd.

Rhoes y Swyddog adroddiad ar yr hyfforddiant ar y Côt Ymddygiad a ddarparwyd gan Un Llais Cymru. Roedd yr atborth ysgrifenedig a gafwyd gan y sawl a oedd yn bresennol yn gadarnhaol yn gyffredinol ond mynegwyd pryderon gan aelodau'r Pwyllgor Safonau ynglŷn â'r modd y cyflwynwyd y sesiynau hyfforddi.

Awgrymwyd y gellid ystyried darparu rhywfaint o hyfforddiant mewnol ar gyfer Clercod y Cyngorau Cymuned ar y Côt Ymddygiad.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU :

- **Ystyried cynnal hyfforddiant mewnol ar gyfer Clercod Cyngorau Cymuned ar y Côt Ymddygiad.**
- **Bod yr Uwch Swyddog Datblygu'n anfon atborth ysgrifenedig at Un Llais Cymru ynghylch ansawdd yr hyfforddiant a ddarparwyd gan y corff hwnnw.**

11 CYNGHORAU TREF A CHYMUNED – HYFFORDDIANT AR Y CÔD YMDDYGIAD

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Pennaeth Swyddogaeth – Busnes y Cyngor/Swyddog Monitro ar yr uchod.

Dywedodd y Swyddog ei bod yn amlwg bod diffyg cefnogaeth i'r sesiynau hyfforddi ar y Côt Ymddygiad oherwydd ychydig iawn fynychodd y 3 sesiwn a drefnwyd ar gyfer mis Medi. Nodwyd nad oedd Cyngor Tref Caergybi wedi'u cynnwys yn y sesiynau gan eu bod wedi gwneud eu trefniadau eu hunain gydag Un Llais Cymru.

Awgrymwyd y dylai'r Pwyllgor Safonau gymryd y camau isod:-

- Anfon llythyr ar ran y Pwyllgor yn diolch i'r Cyngorau Tref/Cymuned hynny a anfonodd 3 neu fwy o gynrychiolwyr i'r sesiwn hyfforddiant. Yn ychwanegol at hynny, gofyn iddynt rannu'r wybodaeth gydag aelodau eraill, yn enwedig ynghylch datganiadau o ddiddordeb a'r angen i'w cofrestru mewn cyfarfodydd ac achub ar y cyfle hefyd i atgyfnerthu'r neges ynghylch presenoldeb y we.
- Anfon llythyr at y Cyngorau hynny a anfonodd rai cynrychiolwyr gan ddiolch iddynt am fynychu'r hyfforddiant ond i fynegi siom nad oeddynt wedi cymryd yr holl lefydd a oedd wedi eu neilltuo ar eu cyfer. Yn ychwanegol at hynny, gofyn iddynt rannu'r wybodaeth gydag aelodau eraill, yn enwedig ynghylch datganiadau o ddiddordeb a'r angen i'w cofrestru mewn cyfarfodydd ac achub ar y cyfle hefyd i atgyfnerthu'r neges ynghylch presenoldeb y we.
- Anfon llythyr at y 13 Cyngor nad oeddynt wedi anfon unrhyw gynrychiolwyr i'r sesiynau hyfforddi i egluro'r canlyniadau posibl pe ceir cwyn. Yn ychwanegol at hynny, gofyn i'r Swyddogion ysgrifennu at yr Aelodau Lleol perthnasol yn mynegi pryder am y diffyg presenoldeb.
- Y tri llythyr i gynnwys cais eu bod yn cael eu cynnwys ar y rhaglen, eu trafod a'u cofnodi a bod y Pwyllgor Safonau'n derbyn cadarnhad ysgrifenedig

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad a'r argymhellion a nodir uchod.

GWEITHREDU :

- **Bod yr argymhellion uchod yn cael eu gweithredu;**
- **Argymhell fod cynrychiolydd o Aelodau Annibynnol y Pwyllgor Safonau yn mynychu Cyngor Tref Caergybi fel sylwedydd yn ystod y sesiwn hyfforddiant ar y Côt Ymddygiad;**
- **Y bydd y sesiynau hyfforddiant nesaf sydd wedi eu trefnu ar gyfer y Flwyddyn Newydd yn canolbwyntio yn bennaf ar hyfforddi Clercod y Cyngorau Cymuned ar y Côt Ymddygiad.**

12 ADOLYGU'R COFRESTRAU

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Gyfreithwraig – Llywodraethu Corfforaethol mewn perthynas ag adolygiad blynyddol y Pwyllgor Safonau o'r cofrestrau.

Dywedodd y Swyddog y bwriedir i bob aelod annibynnol o'r Pwyllgor Safonau adolygu'r diddordebau a gofrestrwyd ymlaen llaw, y datganiadau a wnaed mewn cyfarfodydd a'r datganiadau o Roddion a Lletygarwch gan 6 Aelod Etholedig.

Roedd Aelodau'r Pwyllgor o'r farn y byddai'n fanteisiol pe gellid cysylltu gyda'r Aelodau Etholedig drwy e-bost i gael eglurhad ynghlŷn ag unrhyw ymholiadau.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU :

- Cymeradwyo'r llythyr a oedd wedi ei amgáu fel Atodiad 2 i'r adroddiad;
- Fod pob Aelod Annibynnol o'r Pwyllgor Safonau yn adolygu manylion 6 Aelod Etholedig ar y cofrestrau;
- Cynnal yr adolygiad rhwng diwedd Ionawr a diwedd Chwefror 2014 ac adrodd yn ôl ar y canfyddiadau i'r Gyfreithwraig – Llywodraethu Corfforaethol er mwyn caniatáu amser i lunio adroddiad ar gyfer y cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Safonau ar 12 Mawrth, 2014.

13 YMGYNGHORIAD Y PANEL ANNIBYNNOL AR GYDNABYDDIAETH ARIANNOL

Cyflwynwyd – adroddiad gan Bennaeth Busnes y Cyngor/Swyddog Monitro ar ganlyniad yr ymgynghoriad a drafodwyd yn y cyfarfod ym mis Medi mewn perthynas â thaliadau i Aelodau Cyfetholedig Awdurdodau Lleol.

PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr ohebiaeth a dderbyniwyd gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol.

GWEITHREDU: Dim

**MR. MICHAEL WILSON
CADEIRYDD**